

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31Csp/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120207123
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2120207123.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Skubákovou v právnej veci žalobcu: P. Š., O. XX.X.XXXX, V. Y. K. X, zastúpený: Sidor a partneri, s.r.o., Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52635970, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 147, Piešťany, IČO: 36234176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., 1. mája 11, Trenčín, IČO: 47234679, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 200,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 14.9.2020 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 500,- eur z titulu priznania primeraného finančného zadostučinenia spotrebiteľovi.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzatvoril dňa 07.03.2008 so žalovaným spotrebiteľskú zmluvu č. 3803015584 s variabilným symbolom č. 5807250775 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver. Zmluva sa na podnet žalobcu stala predmetom súdneho prieskumu v konaní pred Okresným súdom v Trnave pod sp. zn. 40Csp/65/2017 konkrétne v otázke písomne uzatvorenej, individualizovanej dohode zmluvných strán o poskytnutí revolvingového úveru v zmysle § 9 zák. č. 129/2010 Z. z. (ďalej len „ZSÚ“) v Zmluve. V označenom konaní bolo súdom zistené, že právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka) v spojení s § 4 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, a súd mal za to, že zmluva je od počiatku neplatná, keď nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere.

V dôsledku uvedeného bolo žalovanému súdom uložené, aby majetkový prospech v rozdielne žalobcom čerpaných a vrátených peňazí z neplatnej zmluvy vo výške 1.769,74 eur ako bezdôvodné obohatenie podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka žalobcovi vrátil. V danom prípade už teda nemôže byť sporné, že žalovaný porušil práva žalobcu (porušenie bolo právoplatne Krajským súdom potvrdené) ani to, že žalobca bol úspešný v uplatnení svojich práv. Dôvodnosť žaloby vo veci samej je teda daná tým, že žalobca splnil jediný kvalifikačný znak pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia - úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti v zmysle hypotézy právnej normy § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. (ďalej len “ZoOS“). Uvedené bolo napokon opakovane potvrdené rozhodovacou praxou všeobecných súdov SR, predovšetkým Najvyššieho súdu SR. (napríklad Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015, rovnako aj Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dna 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017).

Výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods.5 ZoOS môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila (Pozri bližšie Rozsudok KS Prešov z dňa 02.05.2017, sp. zn. 11Co/56/2016 , KS Prešov z dňa 27.03.2014, sp. zn. 20Co/107/2013, KS Prešov z dňa 11.04.2017, sp.

zn. 19Co/169/2016.) Žalobcovi reálne (ak by ostal pasívny v bránení svojich majetkových práv) hrozila ujma v celkovej výške 4.245,75 eur ako súčet sumy, ktorú bol povinný žalobca splatiť (s poukazom na bod 3 rozhodnutia Okresného súdu v základnom konaní, žalovaný od žalobcu napriek sume preplatku požadoval Listinou zo dňa 15.11.2017 označenú ako Výpoveď úverovej zmluvy č. 3803015584, vedenej pod variabilným symbolom č. 5807250775, dlžný zostatok ku dňu 15.11.2017 vo výške 2.476,01 EUR) a sumy 1.769,74 EUR ako reálne žalobcovi spôsobená ujma súdom priznané bezdôvodné obohatenie. Potom s prihliadnutím na závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde, je žalobca toho názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobcu je suma 500,- eur. Priznaná výška primeraného zadosťučinenia by mala byť primeraná závažnosti (podstate, intenzite, trvalosti, šírke a oblasti negatívneho dopadu, možnostiam eliminácie dôsledkov a pod.) a mala by zohľadňovať okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva tak na strane toho, do chránených práv koho bolo zasiahnuté, ako aj na strane toho, kto do týchto práv zasiahol. V spojení s uvedeným, má žalobca má za to, že pokiaľ ide o ustálenie výšky súdom priznaného primeraného zadosťučinenia je teda potrebné prihliadnúť na to, že:

- žalobca musel vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor (aby chránil svoje majetkové práva) proti žalovanému, ktorý ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov postupoval v rozpore so zákonom;
- žalobca sa ako spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ - žalovaný sa konania, ktorého sa dopustil voči žalobcovi, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite;
- zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé prívodiť (a i prívodilo) ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru a teda k strate finančných prostriedkov žalobcu;
- žalovaný sa dopustil konania v rozpore so zákonom a vopred naformuloval zmluvné podmienky tak, že nespĺňali zákonné náležitosti; pritom ide o produkt žalovaného predkladaný spotrebiteľom len na podpis v stovkách prípadov;
- žalobca mal snahu zabrániť vzniku sporu a kontaktoval žalovaného zaslaním predsporovej výzvy o vydanie bezdôvodného obohatenia s cieľom vec mimosúdne vyriešiť. Žalovaný však ostal pasívny;

- je pritom známe, čo vyplýva z bohatej a dlhodobej rozhodovacej činnosti slovenských súdov, že sa nejedná o ojedinelé porušenie spotrebiteľských práv zo strany žalovaného a musí byť nastolená určitá prevencia vo vzťahu k porušovateľovi spotrebiteľských práv.

- nekalé konanie žalovanej obchodnej spoločnosti pri poskytovaní pôžičiek a snaha pri pôžičkách nenavodzovať korektné vzťahy, ale presadzovať ekonomickú silu veriteľa a zneužiť postavenie odkázaného dlžníka, nemôže byť akceptované z dôvodu, že takým konaním dochádza k poškodeniu práv spotrebiteľa, čo v konečnom dôsledku musí byť reparované a ZoOS to aj umožňuje.

- NS SR v rámci svojej rozhodovacej praxe opakovane potvrdil, že ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov (napríklad rozhodnutia NS SR z dňa 18.02.2015, sp. zn. 6ECdo 147/2014, NS SR z dňa 19.09.2013, sp. zn. 1MCdo/9/2012, NS SR z dňa 16.01.2013 sp.zn.6MCdo/9/2012).

Vzhľadom na vyššie uvedené kritéria má žalobca za to, že suma vo výške 500,- eur splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobcu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej ale aj generálnej prevencie a bude zároveň odmenou pre žalobcu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobil, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, ako si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustil do sporu s ním.

3. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č.k. 31C/50/2020-28 zo dňa 20.11.2020, proti ktorému podal žalovaný včas odpor s odôvodnením, z ktorého dôvodu bol platobný rozkaz zrušený uznesením č.k. 31Csp/50/2020-40 zo dňa 21.12.2020.

4. Žalovaný v odpore žiadal žalobu zamietnuť rozporujúc výšku a odôvodnenosť žalovaného primeraného finančného zadosťučinenia, keď nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za neopodstatnený. V odpore žalovaný uviedol, že základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho

predpisu žalovaný svojim konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadostučinenia, ide o zadostučinenie, ktorého účelom je reparaovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparaovať. Ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadostučinenia je, že takéto zadostučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými zákonmi. Je nesporné, že Okresný súd Trnava rozsudkom v konaní vedenom pod č.k. 40Csp/65/2017 zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 1.769,74 eur s prísl. Ani uvedené rozhodnutie však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa. Predmetom konania vedeného pod sp.zn. 40Csp/65/2017 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale išlo výlučne o vydanie bezdôvodného obohatenia. Žaloba v pôvodnom konaní vedenom pod sp.zn. 40Csp/65/2017 znela na zaplatenie sumy 1.769,74 eur s príslušenstvom. Z toho žiadnym logickým výkladom nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa žalovaný na žalobcovi dopustil. Priznané bezdôvodné obohatenie nebolo z titulu porušenia práv alebo povinností, ale z dôvodu vyhlásenia neplatnosti úverovej zmluvy. V konaní teda absentuje hneď prvý predpoklad, ktorý na priznanie primeraného finančného zadostučinenia zákon č. 250/2007 Z.z. v ustanovení § 3 ods. 5 vyžaduje a to: „úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi...“ Pokiaľ bola totiž úverová zmluva vyhlásená za neplatnú, hľadá sa na ňu akoby ani neexistovala. A ak niečo neexistuje, nemožno tým naplniť podmienku porušenia práv alebo povinností. Žalovaný sumu požadovanú žalobcom na základe vydaného rozsudku uhradil, nedošlo však k žiadnemu deklarovaniu porušenia práv alebo povinností tak žalobcom ako ani samotným konajúcim súdom. Podľa názoru žalovaného žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nakoľko v žalobe nešpecifikoval ani bližšie nekonkretizoval akého konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť ani toto porušenie presne nevymedzil odkazom na konkrétne ustanovenie zákona ani nepredložil súdu rozhodnutie, ktoré by preukazovalo, že by žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok Okresného súdu Trnava v konaní sp.zn. 40Csp/65/2017, nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite zaviazal žalovaného vyplatiť žalobcovi sumu 1.769,74 eur s prísl. z dôvodu neplatnosti úverovej zmluvy.

Ako vyplýva zo samotného inštitútu finančného zadostučinenia, ide o zadostučinenie, ktorého účelom je reparaovať potenciálnu ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparaovať. Žalobcovi nielen, že žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia v sebe zahŕňa funkciu represívnu a preventívnu. Tieto funkcie považujeme za dodržané už samotným rozsudkom v konaní 40Csp/65/2017, keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a sumu prevyšujúcu istinu mu na základe rozsudku vyplatil. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a súdu hodnoverným a presvedčivým spôsobom nepreukázal, úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma a ani, že táto ujma mu vznikla vo výške 500,- eur. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pocíťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadostučinenia až v hodnote 500,- eur, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Žalovaný počas celého trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluve. Takéto konanie jednoznačne nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadostučinenia.

5. Žalobca v replike doručenej súdu dňa 26.1.2021 k popieraniu žalovaného o tom, že boli splnené podmienky pre uplatnenie práva z primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5

zákona č. 250/2007 Z. z., poukázal na výklad vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom obsahu NSSR konštatoval okrem iného, že "...Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá....Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy..."

Ako NS SR opakovane ustálil, pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia. Žalobca dôkazom (pripojením právoplatného rozhodnutia) preukázal, že súd v jeho prospech už judikoval nárok z porušenia práva spočívajúci v povinnosti žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie, ktorého výšku označil v žalobe o primerané zadosťučinenie ako reálne vzniknutú ujmu na jeho strane. Žalobca rovnako v žalobe označil, ktoré právo spotrebiteľa bolo porušené konaním žalovaného - konkrétne uviedol, že žalovaný pripravil formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, že v nej absentovali obligatórne náležitosti v zmysle platnej právnej úpravy v čase, keď došlo k uzatvoreniu Zmluvy (čo vyplýva z obsahu pripojeného rozhodnutia). Žalobca ako spotrebiteľ si uplatnil svoje právo na finančné zadosťučinenie za vadné poskytnutie finančnej služby a plnenie, ktoré od neho požadoval žalovaný, a ktoré nebolo zákonné. Žalobcovi bola spôsobená ujma tým, že znášal stav právnej neistoty až do právoplatného rozhodnutia vo veci, bol vystavený neplatným zmluvným podmienkam a právnej neistote a zo strany žalovaného bola poskytnutá vadná služba, pričom za porušenie týchto práv zodpovedá žalovaný, od ktorého v predchádzajúcom konaní žalobca uplatňoval aj plnenie z neplatných a neprijateľných právnych podmienok. Bol to žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou a dokonca nepredostrel žalobcovi žiadnu formulárovú zmluvu, ktorou by žalobcovi poskytol všetky podstatné informácie týkajúce sa vlastného úverového vzťahu. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov má poznať zákonnú úpravu poskytovania úverov. V uvedenej súvislosti si žalobca dovoľí poukázať na správanie žalovaného (ktoré vyplýva priamo z obsahu rozhodnutia súdu v predchádzajúcom konaní) pred začatím sporu až do rozhodnutia vo veci samej v konaní pod sp. zn. 40Csp/65/2017. Keďže žalobca nedisponoval žiadnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere z dôvodu, že táto mu nebola žalovaným na začiatku zmluvného vzťahu odovzdaná, žalobca žiadal od žalovaného kópiu úverovej zmluvy ako aj prehľad čerpania a platieb k uvedenej pôžičke. Žalovaný na žiadosť reagoval zamietavo, následne dal pohľadávku zo Zmluvy do správy inej spoločnosti, aby sa vyhol komunikácii s dlžníkom a odstránil zo svojej internetovej stránky (ktorú ako službu poskytuje svojim klientom) možnosť sledovania čerpania a splácania uvedenej zmluvy. Už len samotná nemožnosť zistenia podstatných obsahových náležitostí, tiež skutočnej výšky dlhu v ktoromkoľvek štádiu splácania spôsobuje hrubú nerovnováhu medzi veriteľom a dlžníkom. Následne žalovaný zaslal žalobcovi výpoveď z úverovej zmluvy č. 3803015584 vedenej pod VS č. 580720775 zo dňa 29.08.2017 a v tejto výpovedi vyčíslil (podľa vlastnej úvahy) dlžnú čiastku ku dňu 31.07.2017 vo výške 2.353,91 eur, ktorú bol žalobca povinný uhradiť do 30 dní od uplynutia 2 mesačnej výpovednej lehoty s tým, že konečnú čiastku žalovaný žalobcovi oznámi po uplynutí lehoty. Dňa 15.11.2017 vyúčtoval žalovaný konečnú čiastku na sumu 2.476,01 eur. Žalovaný sa v konaní (vedomý si, že spotrebiteľ žalobca žiadnu zmluvu neobdržal) v písomnom vyjadrení k

žalobe uviedol, že žalobca nepredložil žiadnu zmluvnú dokumentáciu, ktorá by odôvodňovala jeho tvrdenia, výroky žalobcu nemajú oporu v žiadnych dokumentoch, ktoré by priložil k žalobe ako právne relevantný dôkaz odôvodňujúci a potvrdzujúci jeho tvrdenia ohľadne absencie náležitostí, ktoré uvádza a účelovo konštatoval, s tým, že žalobca sa snaží presunúť dôkazné bremeno na žalovaného s cieľom dosiahnuť, aby predmetné dokumenty predložil práve žalovaný. Žalovaný si bol vedomý, že žalobca nedokáže predložiť riadnu zmluvnú dokumentáciu, pretože túto nikdy žalovaný žalobcovi nevydal. V konaní (na výzvu súdu) však sám žalovaný potvrdil, že záväzok, ktorý je predmetom tohto konania, vznikol z inej úverovej zmluvy, poukázal na Hlavu 8 úverových podmienok a nepreukázal, že by došlo k písomne uzatvorenej, individualizovanej dohode zmluvných strán o poskytnutí revolvingového úveru č. 3803015584, s variabilným symbolom č. 5807250775. Z uvedeného dôvodu, keďže právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka) v spojení s § 4 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, mal súd za to, že zmluva je od počiatku neplatná, keď nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere. Bolo tiež preukázané, že existuje právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/45/2016 zo dňa 24.04.2017, ktorým rozhodnutím podmienka úverových zmluvných podmienok v Hlave 8 bola právoplatne vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku pre úverové podmienky platné a účinné ku dňu 29.09.2008, teda že žalovaný je povinný zdržať sa používania tejto podmienky a o označenom rozhodnutí mal žalovaný nepochybne ako strana sporu veľmi dobrú znalosť. Žalovaný si bol vedomý skutočnosti, že spotrebiteľovi žiadnu zmluvu o spotrebiteľskom úvere k dispozícii nedal, túto mu na žiadosť odmietol vydať, zmluvný vzťah vypovedal a pohľadávku zo zmluvy postúpil na inkasnú spoločnosť a k tomu požadoval od žalobcu plnenie ďalšej odplaty zo Zmluvy, a to v čase keď už bolo zrejmé, že uplatňuje nároky z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Uvedené konanie žalovaného nemožno označiť inak ako hrubé a neospravedliteľné poškodzovanie práv žalobcu v snahe získať čo najväčší prospech na úkor žalobcu, s vedomým že koná v rozpore s právnou úpravou i rozhodovacou praxou - takéto konanie nebankového subjektu nemôže predsa požívať žiadnu právnu ochranu. Na základe uvedeného zistenia súdu, bolo vo vzťahu k spotrebiteľovi hrubým spôsobom porušených súčasne niekoľko predpisov. Jednak ide o ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý jasne určuje písomnú formu Zmluvy, tiež Občiansky zákonník definuje, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nemožno v tejto súvislosti opomenúť ani zákon o ochrane spotrebiteľa, ktorý jednak v ustanovení § 3 definuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a s poukazom ustanovenie § 7 nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie. Obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže viesť do omylu priemerného spotrebiteľa, čo bolo nepochybne splnené vzhľadom k tomu, že nie len že spotrebiteľ nedisponoval správnymi informáciami vo vzťahu k vlastnému úverovému vzťahu, rovnako informácia o výške dohodnutého plnenia, ktoré spotrebiteľ opodstatnene očakával ako sumu pôžičky nebola zo strany žalovaného dodaná a teda spotrebiteľ bol uvedený do omylu v podstatnej okolnosti Zmluvy.

K argumentu žalovaného, že podaná žaloba neobsahuje žiadny dôvod alebo spôsob, ktorý by požadovanú sumu žalobca odôvodnil, žalobca uviedol, že z rozsudku Najvyššieho sudu SR zo dňa 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017 jasne vyplýva, že zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Na základe uvedeného má žalobca za to, že žalovaným vznesená námietka je právne irelevantná.

Bolo preukázané, že žalovaný žiadal od žalobcu zaplatiť nároky z neplatnej zmluvy, čím poškodzoval záujmy žalobcu a jeho spotrebiteľské práva a preto by bolo primerané, aby žalobcovi v rovnakej výške zaplatil finančné zadosťučinenie. Bolo by preto logické a spravodlivé, aby výška primeraného finančného zadosťučinenia vychádzala z ujmy hroziacej spotrebiteľovi. Samotná existencia hrozby potenciálnej ujmy, teda okolnosť, že ujma vzniknúť mohla (nie je relevantné, či k vzniku ujmy aj reálne došlo alebo nie) by mala podľa názoru žalobcu i rozhodovacej praxe predstavovať bazálne právne východisko a je jedným z právnych predpokladov pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie.

Pri určovaní výšky primeraného zadosťučinenia sa prihliada na funkcie daného inštitútu (satisfakcia, sankcia, prevencia a pod.) :

a) celkovú povahu, intenzitu a spôsob zásahu,

b) časové trvanie závadného konania veriteľa, ktorý pri (a v priebehu jej trvania) dojednávani spotrebiteľskej zmluvy nekonal v súlade so zákonom,

c) závažnosť vzniknutej ujmy, okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, finančnej situácie osoby, do ktorej práva bolo zasiahnuté, a rozsahu nepriaznivých následkov

d) subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu a pod.

Žalobcovi reálne (ak by ostal pasívny v bránení svojich majetkových práv) hrozila ujma v celkovej výške 4.245,75 eur ako súčet sumy, ktorú bol povinný žalobca splatiť (s poukazom na bod 3 rozhodnutia Okresného súdu v základnom konaní, žalovaný od žalobcu napriek sume preplatku požadoval Listinou zo dňa 15.11.2017 označenú ako Výpoveď úverovej zmluvy č. 3803015584, vedenej pod variabilným symbolom č. 5807250775, dlžný zostatok ku dňu 15.11.2017 vo výške 2.476,01 eur) a sumy 1.769,74 eur ako reálne žalobcovi spôsobená ujma, tj. súdom priznané bezdôvodné obohatenie. Východiskový bod potom predstavuje merateľný rozsah hroziacich nepriaznivých následkov zásahu v časovom trvaní až do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo spotrebiteľovi priznané bezdôvodné obohatenie a hraničný bod merateľný rozsah reálne spôsobených nepriaznivých následkov. Spôsob zásahu je obsiahnutý priamo v právoplatnom rozhodnutí, kde súd jasne vyslovil porušenia zákona č. 129/2010 Z. z. zákona o spotrebiteľských úveroch, neprijateľnosť zmluvnej podmienky (absencia podstatných náležitostí t.j. dezinformovanie resp. klamlivé informácie poskytnuté spotrebiteľovi vo vzťahu k vlastnému spotrebiteľskému úveru, pritom práve informovanosť spotrebiteľa je ústrednou myšlienkou únievej i vnútroštátnej právnej úpravy a zjavná snaha veriteľa - podnikateľa obchádzať kogentnú právnu úpravu v oblasti ochrany spotrebiteľa s cieľom maximálneho zisku). Subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu je nepochybne preukázateľný. Spotrebiteľ vyhľadal právneho zástupcu, pred začatím predchádzajúceho sporu mal snahu v podobe predsporovej výzvy urovnať spornú situáciu s veriteľom a pre bezvýslednosť musel iniciovať spor, v ktorom bol spotrebiteľ zjavne úspešný, a v ktorom veriteľ až do rozhodnutia vo veci samej tvrdil nezávadnosť svojho produktu.

Po právoplatnosti a pred iniciovaním sporu v tejto veci sa spotrebiteľ opätovne snažil svoje nároky diskutovať so žalovaným, v snahe neproduktovať ďalší spor a to aj napriek tomu, že nie je daná reálna hrozba, ktorú znášal v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia najmä v podobe trov konania v prípade neúspechu. Na základe uvedeného, s prihliadnutím na vyššie uvedené, žalobca považuje za plne primerané (a dokonca podľa ním navrhovaných kritérií a okolností prípadu i podhodnotené) požadovať od žalovaného sumu 500 eur ako satisfakciu a súčasne odradiť žalovaného, aby naďalej uplatňoval plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok a vadných produktov judikovaných slovenskými súdmi už takmer pred 10 rokmi. Žalobám ako je tá vo veci samej, žalovaný ako dodávateľ, má jednoduchú možnosť (jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným následkom) sa v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikat' v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR.

Nepriznanie finančného zadosťučinenia ani v takej minimálnej výške, ako sa domáha žalobca v tejto veci, by znamenalo nielen postup v rozpore so zákonom (ktorý výslovne takýto nárok spotrebiteľovi priznáva), ale aj priame podporovanie podnikateľských subjektov v tom, aby aj naďalej porušovali právnu úpravu, keďže "to najhoršie čo by sa mohlo žalovanému stať" by bola povinnosť vrátiť nezákonne získané finančné prostriedky (žiadna sankcia alebo iné plnenie -t.j. žiadne finančné zadosťučinenie -by totiž podľa žalovaného nemalo byť namieste).

6. Žalovaný v duplike zo dňa 9.4.2021 uviedol, že čerpanie revolvingového úveru bolo výlučne na základe žiadosti žalobcu ako klienta, ktorý prejavil záujem mať k dispozícii kartu s úverovým rámcom v zmysle podmienok upravených v úverových zmluvných podmienkach. Na základe toho mu bola karta s úverovým rámcom poskytnutá a každý mesiac bol výpisom z účtu informovaný o transakciách, ktoré na základe karty realizoval, o výške dlžnej sumy, o výške úverového rámca, o dátume splatnosti a podobne. Žalobcu do zmluvného vzťahu nikto netlačil, sám sa rozhodol, že bude využívať finančné prostriedky formou spotrebiteľského úveru od žalovaného, ktorý je nebankovou spoločnosťou. Túto možnosť využil opakovane, nakoľko má so žalovaným uzatvorených niekoľko ďalších úverových zmlúv. Je preto značne neštandardné, aby výhodu spočívajúcu v rýchlom a bezproblémovom poskytnutí finančných prostriedkov zo strany žalovaného žalobca označil za „poškodenie svojich práv a povinností“, na základe ktorých požaduje ešte aj primerané finančné zadosťučinenie. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovanie úverov, za ktoré mu v

zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (platný a účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy) patria úroky a poplatky. Je preto neopodstatnené vyhodnotiť konanie žalovaného ako úmyselné a smerujúce k získaniu bezdôvodného obohatenia. V danom prípade jednoznačne absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť, keďže poskytovanie úverov realizuje za účelom zisku. Žalobcovi žiadna ujma reálne nevznikla. Splácal len to, na čo sa zmluvným vzťahom vedome a dobrovoľne zaviazal. Pokiaľ došlo následne k vyhláseniu úverovej zmluvy za neplatnú a žalobcovi sa uhradené úroky a poplatky vrátili, bola to pre neho výlučne výhoda, s ktorou ani hypoteticky pri uzatváraní zmluvy nepočítal. Naopak ujmu to predstavovalo pre žalovaného, lebo prišiel o zisk, ktorý mal pri uzatvorení zmluvy dojednaný. Je preto nanajvýš iracionálne vidieť ujmu/hrozbu ujmy u spotrebiteľa pri vyhlásení zmluvy za neplatnú, ktorou spotrebiteľ výlučne získa výhodu a nie poškodenie jeho práv. V tejto súvislosti poukázal na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp.zn. 16Csp/71/2016 v znení: „Podľa názoru súdu takéto rozhodnutie nemožno považovať za klasické meritórne rozhodnutie, ktorým súd jednoznačne skonštatuje ku akému porušeniu práva alebo povinnosti došlo. Okrem iného v prejednávanej veci žalobkyňa v konaní pred súdom nepreukázala ujmu, ktorá jej mala vzniknúť na cti, morálke ako aj sociálnu ujmu ako aj škodu, ktorá jej mala vzniknúť vo forme ušlej mzdy. Súd zastáva taktiež názor, že konanie žalovaného nebolo spôsobilé takúto ujmu privodiť.“ „S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia a zistené skutočnosti žalobkyňa v konaní podľa názoru súdu neunesla dôkazné bremeno svojich tvrdení, pričom žiadnym spôsobom nepreukázala naplnenie všetkých zákonných predpokladov potrebných pre priznanie ňou uplatneného nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia.“ Žalobca v konaní doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal ani nezdokladoval, v čom pociťoval poškodenie svojich práv na základe konania vedeného pod sp.zn. 40Csp/65/2017, ktoré je podkladom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca v konaní neustále opakuje len to, že zmluva bola neplatná, čo však znamená, že žalovaný neplatnou zmluvou nemohol naplniť hypotézu ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., a to porušiť práva alebo povinnosti, nakoľko na takúto zmluvu sa hľadá akoby ani neexistovala. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp.zn. 3Co/185/2019 uviedol nasledovne: „Odvolací súd poukazuje na to, že zmyslom ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, je odškodniť spotrebiteľa, ktoré je záverečným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v prípade, že preventívne pôsobenie nesplní svoj účel, aby boli nahradené a zmiernené následky s tým, že zo samotného pojmu primeraného finančného zadosťučinenia vyplýva nevyhnutnosť primeranosti vo vzťahu k porušenej povinnosti a preto aj podľa odvolacieho súdu samotné konštatovanie vyjadrené v právoplatnom a vykonateľnom rozsudku, že úverová zmluva nezodpovedá ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, s následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru v zmysle § 11 tohto zákona, nemôže postačovať na priznanie finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, bez splnenia aj ďalších podmienok a to skúmania konkrétnych okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu, závažnosti vznikutej, resp. hroziacej ujmy, v znení okolností na strane oboch strán sporu, keďže finančné zadosťučinenie má v danom prípade spĺňať funkciu účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, nakoľko finančné zadosťučinenie je nárokom, ktorým sa reparujú predovšetkým ujmy nemateriálnej povahy. Preto pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení aj podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa sa nemá brať zreteľ na materiálne prvky, keďže jeho poslanie má byť kompenzácia ujmy spôsobenej žalobcovi ako spotrebiteľovi. V danom prípade ujmy, ktorá mu nastala z dôvodu, že prípadne uplatnený nárok preplatil a to aj so zreteľom na výšku, a z toho dôvodu mu vznikla nejaká ujma, ktorú ale treba odôvodniť so zreteľom na jej následok, ako aj následné posudzovanie „primeranosti“ poskytnutej finančnej ujmy, ktorej výška je uplatnená v tomto konaní, keďže primerané finančné zadosťučinenie nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu spotrebiteľa. Vzhľadom k hore uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd apeluje na to, že každú vec treba posudzovať individuálne, čo sa týka konkrétnych okolností daného prípadu, vychádzajúc z odôvodnenia podanej žaloby, ako aj vykonaného dokazovania a v danom prípade z ujmy, ktorá bola žalobcovi ako spotrebiteľovi spôsobená, keďže len samotné konštatovanie, že predmetná úverová zmluva bola uzavretá v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. k/, j/, n/ a y/ zákona č. 129/2010 Z.z., dôsledkom čoho je poskytnutý úver bezúročný a bezpoplatkový v zmysle § 11 tohto zákona, s odkazom na právoplatný a vykonateľný rozsudok zo dňa 24.4.2017 č.k. 5Csp/168/2016 vydaný Okresným súdom Michalovce, nepostačuje na primerané priznanie finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.“

Žalobca má so žalovaným uzatvorených niekoľko úverových zmlúv (ÚZ 4511293237, ÚZ 4603125812, ÚZ 4412069731, ÚZ 5807250775). Evidentne teda nemal problém so službami, ktoré mu žalovaný ako poskytovateľ úveru poskytoval. Následne po udelení plnej moci právnomu zástupcovi začal všetky uzatvorené zmluvy žalovať a následne si z nich uplatňovať aj primerané finančné zadosťučinenie.

Zo samotného konania žalobcu je zrejmé, že v danom prípade nejde už o nejakú jeho osobnú satisfakciu, ale snaží sa maximalizovať svoj úžitok a príjem prispôbovaním si výkladu zákonného ustanovenia na ochranu spotrebiteľov, ktoré však jednoznačne nemalo za cieľ slúžiť bezdôvodnému obohacovaniu sa spotrebiteľov, ale skutočne poskytnúť satisfakciu v prípadoch, kedy došlo k závažnému porušeniu práv alebo povinností spotrebiteľov, ktoré malo voči nim reálne nepriaznivé dôsledky. Čo v prípade žalobcu jednoznačne nemôže byť naplnené, nakoľko mu bol na základe úverovej zmluvy poskytnutý úver s úrokmi a poplatkami a na základe rozsudku v základnom konaní mu tieto úroky a poplatky boli vrátené. K obdobnému záveru smeruje aj najnovšia judikatúra tak Okresného ako aj Krajského súdu v Prešove, ktorá sa svojím prístupom snaží eliminovať zneužívanie inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia v prípadoch, kedy bola náprava zjednaná už vydaním bezdôvodného obohatenia, prípadne vyhlásením úveru za bezúročný a bez poplatkov a rozsah priznaného finančného zadosťučinenia považuje za dostačujúci v rozmedzí 50-100 eur.

7. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 9.6.2021, pojednávajúc v neprítomnosti sporových strán, ktorú ospravedlnili a súhlasili s pojednávaním a rozhodnutím v ich neprítomnosti. Súd vo veci vychádzal z listinných dôkazov a vyjadrení strán doložených do spisu, ktoré na pojednávaní osobitne neoboznamoval, keď tieto boli stranám riadne doručené a neboli spochybnené.

8. V konaní nebolo sporným, že žalovaný poskytol žalobcovi ako spotrebiteľovi peňažné prostriedky, čerpané na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 3803015584 cestou kreditnej karty, že tunajší súd právoplatne rozhodol (v konaní sp. zn. 40Csp/65/2017 dňa 17.8.2018), že plnenie bolo žalobcovi poskytnuté na základe zmluvy neplatnej pre nedostatok formy podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, že žalobcovi súd priznal z uvedeného dôvodu bezdôvodné obohatenie v sume 1.769,-eur, ktorú platil žalovanému nad rámec skutočne vyčerpaných prostriedkov z úveru.

9. Súd vec posúdil podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov:

10. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej ZoOS), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy č. 3803015584 (ďalej ZoSÚ), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 52 zákona č. 40/1964 Z.z. občiansky zákonník, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (Občiansky zákonník, OZ), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (1). Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.(4)

Podľa § 40 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

11. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z. z. možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba

uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. V prejednávanej príhode pritom možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo i k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky, a teda k strate finančných prostriedkov, pričom k uvedenej finančnej ujme i reálne došlo, a to v rozsahu priznaného bezdôvodného obohatenia v konaní sp. zn. 40Csp/65/2017.

12. Žalovaný v konaní sporoval, že v tejto veci nedošlo k naplneniu predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 ZoOS, s tým, že pre vznik nároku na primerané zadosťučinenie musí byť preukázané, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne (kumulatívne) ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu, pričom žalobca dané porušenie nepukázal. Súd má však za to, že uvedené ustanovenie danú kumuláciu nevyžaduje (norma neobsahuje žiadne slovné spojenie "a súčasne", či "a zároveň"), keď i z judikatúry (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017) je zjavné, že na vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie postačuje vo všeobecnosti porušenie práva na ochranu spotrebiteľa bez potreby, aby toto konkrétne porušenie bolo deklarované vo výroku rozhodnutia (so súdnym judikovaním konkrétneho nároku, zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, a pod.). Základným predpokladom úspešného uplatnenia práva na primerané finančné zadosťučinenie je teda porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa (napr. zákona o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľských úveroch, § 52 až 54 OZ a pod.).

13. Keďže v konaní nebolo sporným, že žalobca ako spotrebiteľ bol úspešný v predchádzajúcom spore voči žalovanému a bolo mu priznané bezdôvodné obohatenie z titulu preplatenia úveru poskytnutého zo strany žalovaného z dôvodu neplatnosti zmluvy o úvere, keď podľa rozsudku (čl. 7-13 spisu) tunajšieho súdu č.k. 40Csp/64/2017-79 zo dňa 17.8.2018 "žalovaný nepreukázal, že by došlo k písomne uzatvorenej, individualizovanej dohode zmluvných strán o poskytnutí revolvingového úveru č. 3803015584. Z uvedeného dôvodu, keďže právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon (§ 40 OZ v spojení s § 4 ods. 1,2 zákona o spotrebiteľských úveroch), mal súd za to, že zmluva je od počiatku neplatná, keď nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere." Porušenie práva spotrebiteľa tak súd vidí v nedodržaní písomnej formy zmluvy (porušenie ustanovenia § 4 ods. 1 ZoSÚ), na základe ktorej mali byť čerpané peňažné prostriedky. Za nedodržanie tejto právnej formy je pritom zodpovedný žalovaný ako dodávateľ - poskytovateľ úveru a osoba, ktorá má pri ich poskytovaní (ktoré je predmetom podnikania žalovaného) postupovať s odbornou starostlivosťou. Žalovaný tak od žalobcu prijímal peňažné prostriedky na základe neplatného právneho úkonu, za ktorú neplatnosť priamo zodpovedá. Nedostatok písomnej formy zmluvy, majúci za následok jej neplatnosť ako celku pritom predstavuje, podľa názoru súdu, ešte vážnejší zásah do práv spotrebiteľa, ako absencia napr. jednej povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ZoSÚ, keď v prípade porušenia ustanovenia § 4 ods. 1 ZoSÚ nemožno považovať za v zmluve platne obsiahnutú žiadnu z povinných náležitostí. Súd v predchádzajúcom konaní konštatoval neplatnosť nielen konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky, ale celej zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere. Obranu žalovaného v smere, že priznané bezdôvodné obohatenie nebolo z titulu porušenia práv alebo povinností žalovaného tak súd považuje za nedôvodnú, keď je práve povinnosťou poskytovateľa úveru predložiť spotrebiteľovi na podpis zmluvu, v ktorej bude naplnené všetky atribúty jej platnosti, a ktorá bude obsahovať všetky povinné náležitosti v zmysle ZoSÚ, ktorú povinnosť žalovaný preukázateľne pri poskytovaní spotrebiteľského úveru porušil. V uvedenom zmysle sú právne závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 naplnené aj v tomto konaní. (obdobne pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/6/2021 zo dňa 13.5.2021).

14. Keďže tak žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa ako príčina priznania nároku na bezdôvodné obohatenie, sú splnené zákonné podmienky na priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie.

15. Žalovaný v konaní tvrdil, že už vyplatením bezdôvodného obohatenia došlo k naplneniu funkcií inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a sumu prevyšujúcu istinu mu na základe

rozsudku vyplatil. Súd však má za to, že nemožno „ukracovať“ v tomto konaní žalobcu (v kontraktáčnom procese dlžníka) od možnosti domáhať sa i primeraného finančného zadosťučinenia. Napokon bol to v tomto konaní žalovaný (v kontraktáčnom procese veriteľ), kto porušil spotrebiteľské právo, preto musí znášať aj riziko multiplikačného žalobného efektu, všetko vo svetle toho faktu, že je to žalobca, kto je pri iniciácii sporu tzv. dominus litis.

16. Pri určovaní výšky finančného zadosťučinenia súd konštatuje, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia (zákonodarcom), treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Súčasne však toto finančné zadosťučinenie nesmie predstavovať neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa na strane žalobcu. Súd má pritom za to, že vyplatením bezdôvodného obohatenia došlo k čiastočnému naplneniu satisfakčnej funkcie inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, avšak nie k naplneniu sankčnej, odradzovacej a odmeňovacej funkcie tohto inštitútu.

17. Pokiaľ tak ide o konkrétnu výšku primeraného finančného zadosťučinenia, tú určuje voľnou úvahou súd, podľa okolností veci. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018 uviedol, že "Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vznikutej, resp. hrozacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany."

18. Súd v zmysle uvedeného považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 200,- eur, ktorú vo výroku I. žalobcovi priznal. Súd pri určovaní danej sumy ako primeranej prihliadol na skutočnosť, že žalobca musel v danej veci ako spotrebiteľ aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby, žalovaný nereagoval na návrhy zmierneného riešenia veci a vystavil spotrebiteľa neistote počas celého priebehu konania, pričom výška ujmy spôsobenej žalobcovi je kvantifikovateľná výškou priznaného bezdôvodného obohatenia v sume 1.769,74 eur. Na druhej strane súd prihliadol na skutočnosť, že v konaní nebolo preukázané, že by žalovaný používal agresívne obchodné praktiky (opakované vylepovanie informačných listov o dlhu spotrebiteľa na vchodové dvere, neprimerané obťažovanie výstražnými listinami, telefonátmi a pod., ktoré sa vyskytujú v prípade iných poskytovateľov úverov), u žalobcu nebol tvrdný, ani preukázaný zásadný dopad na jeho sociálnu situáciu z dôvodu preplatenia úveru, rovnako nebol tvrdný, ani preukázaný zásadný vplyv porušenia povinností žalovaného (preplatenia úveru, či správania žalovaného v konaní) na jeho emočné prežívanie (okrem neistoty v súdnom konaní), prípadne aj so vznikom dôsledkov (vznik psychických problémov, či ochorení), ktoré všetky aspekty by odôvodňovali priznanie vyššej sumy finančného zadosťučinenia. Taktiež nebolo sporným skutkové tvrdenie žalovaného, že žalobca od žalovaného čerpal viacero spotrebiteľských úverov, a teda opakovane sa so žiadosťou o poskytnutie služby obrátil na žalovaného, čo tiež poukazuje na nižšiu mieru subjektívneho prežívania nespokojnosti so službami poskytnutými žalovaným. Po zhodnotení uvedených aspektov veci súd dospel k záveru, že keďže na strane žalobcu neboli preukázané, ani zásadné negatívne subjektívne charakteristiky danej veci, a to najmä agresívne obchodné praktiky, či závažné negatívne dôsledky na strane žalobcu, primeranou sumou priznaného finančného zadosťučinenia bude suma 200,- eur, ktorá predstavuje cca 10% (11,30%) priznaného bezdôvodného obohatenia, ktorú výšku súd považuje za primeranú okolnostiam danej veci. Súd má za to, že uvedená výška finančného zadosťučinenia bude dostatočne plniť sankčnú a odradzovaciu funkciu, ako aj dodatočnú odmeňovaciu funkciu spotrebiteľovi, keď satisfakcia bola žalobcovi z veľkej časti poskytnutá už predchádzajúcim rozsudkom, ktorým došlo aj k reparácii jeho majetkovej ujmy. Dodávateľ má súčasne jednoduchú možnosť sa plateniu finančného zadosťučinenia, prípadne aj iným zodpovednostným následkom v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikat' v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR. Súčasne súd má za to, že priznanie finančného

zadosťučinenia vo výške 200,- eur nebude predstavovať neodpodstatnené finančné obohacovanie sa žalobcu.

19. V rámci odôvodňovania primeranosti výšky priznaného finančného zadosťučinenia súd súčasne poukazuje aj na aktuálnu prax slovenských súdov, kde sa výška primeraného zadosťučinenia pohybuje v obdobných prípadoch na úrovni 100,- až 300,- eur (napr. rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/229/2020 zo dňa 30.4.2021 - priznaná suma zadosťučinenia 100,- eur pri bezdôvodnom obohatení 490,- eur; rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp/81/2020-87 zo dňa 23.10.2020 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/54/2020 zo dňa 25.3.2021 - priznaná suma 300,- eur pri bezdôvodnom obohatení 7.135,80 eur; rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Csp/229/2020 zo dňa 18.3.2021 - priznaná suma zadosťučinenia 300,- eur pri bezdôvodnom obohatení 217,- eur a určení dvoch neprijateľých zmluvných podmienok), ktorú prax, s cieľom dodržania princípu jednotnosti súdnych rozhodnutí, súd pri tomto rozhodnutí taktiež rešpektoval.

20. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP v spojení s čl. 4 CSP. Žalobca bol v konaní plne úspešný (čo do základu nároku), keď výška prisúdeného nároku v danej veci závisela od úvahy súdu, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).